

VAPERSKÝ BĚŽNÍK

Záhadná umrtí po kouření elektronických cigaret objasněna. Může za ně zřejmě acetát vitamínu E, zjistili v USA.

Za onemocněními plic či dokonce úmrtími spojovanými s elektronickými cigaretami stojí s nejvyšší pravděpodobností acetáty vitamínu E. Vyplývá to ze studie amerického Centra pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC), která našla příslušné octany ve všech 29 vzorcích, jež zkoumala. Zřejmě na následky takzvaného vapingu zemřelo ve Spojených státech už 39 lidí a další 2 tisícovky trpí zdravotními potížemi.

„Je to poprvé, co jsme objevili podezřelou látku v biologických a vzorcích pacientů s těmito onemocněními plic,“

uvedl institut v tiskové zprávě. „Nález poskytuje přímý důkaz acetátu vitamínu E jako hlavní příčiny poškození plic,“ dodal. CDC nicméně nevylučuje, že i když se žádná jiná škodlivá látka neobjevila, může být problémem kombinace dvou a více různých látek. Octany tohoto vitamínu se nacházejí v celé řadě produktů, jsou však škodlivé, pokud je člověk vdechne, poukazuje server Deutsche Welle.

Nejvíce zdravotních komplikací pochází z užívání produktů obsahujících THC, hlavní psychotropní látku v ma-

rihuaně. Vitamínového acetátu bývá v těchto výrobcích používáno jako zahušťovadla, zejména ve výrobcích z černého trhu. Podle CDC řada nemocných přiznala, že elektronické cigarety kupovala právě od pochybných prodejců. Podezření na acetát vitamínu E už měli v září ve státě New York.

Zdroj: ECHO 24 10.11.2019

<https://www.echo24.cz/a/SXpTU/za-hadna-umrti-po-koureni-e-cigaret-ob-jasnena-muze-za-ne-zrejme-acetat-vitaminu-e-zjistili-v-usa>

Co říkají odborníci ve světě:

Server Independent ve Velké Británii k otázce zda je vaping lepší než kouření uvedl:

E-cigarety, také známé jako Vaping nebo Vapování, umožňují uživatelům inhalovat nikotin ve formě páry a nevedoucí tím kouř. Na rozdíl od cigaret tak nespálují tabák a neprodukuje dehet nebo oxid uhelnatý. Obsahují však nikotin, který je návykový, ale relativně neškodný.

Vapování je mnohem méně škodlivé než kouření. Došli k závěru odborníci z několika klíčových orgánů včetně organizace Cancer Research UK, Public Health England (PHE) a US National Academies of Sciences, Engineering and Medicine.

NHS i Public Health England (PHE) podporují vaping před kouřením. V roce 2015 bylo podle zprávy PHE odhadováno, že vaping bylo o 95 procent méně škodlivé než kouření.

Ann McNeill, profesorka závislosti na tabáku na King's College London, řekla The Independent: „Vaping není bez rizika, ale je mnohem méně riskantní než kouření, které zabije ve Velké Británii ročně téměř 100 000 lidí.

„Pokud jste kuřák, který se snaží přestat kouřit, zkuste vapovat, ale

kupujte si výrobky od renomovaného zdroje. A pokud jste vaper, je lepší pokračovat, než se vrátit ke kouření.“

Profesor John Newton, ředitel pro zlepšování zdraví na PHE, řekl: „Vaping není bez rizik. Pokud nekouříte, tak ani nevapujte.“

Ale pokud kouříte, je pro vaše zdraví lepší přejít na vaping než pokračovat v kouření. Čím dříve přestane úplně s vším, tím lépe.“

Kouření cigaret je podle Centers for Disease Control v USA hlavní příčinou úmrtí, kterým lze zabránit v USA. Každý rok zabije 480 000 lidí, což je téměř jedna z pěti úmrtí.

Tabák je také jednou z hlavních příčin úmrtí a nemocí v Indii a každoročně představuje téměř 900 000 úmrtí. Ve Velké Británii způsobuje ročně téměř 80 000 úmrtí.

Hlavní klinický výzkum financovaný zdravotnickým výzkumem ve Velké Británii, který zjistil, že e-cigarety byly téměř dvakrát tak účinné, aby pomohly kuřákům přestat kouřit ve srovnání s jinými alternativami, jako jsou nikotinové náplasti a žvýkačky.

Zdroj: Independent 12.11.2019

<https://www.independent.co.uk/explainers/vaping-deaths-disease-illness-safety-tobacco-e-cigarette-smoking-juul-thc-a9127836.html>

Další odkazy:

https://www.cdc.gov/tobacco/basic_information/e-cigarettes/severe-lung-disease.html

<https://www.televizeznam.cz/video/nazdravi/kralikova-63986731>

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/rozstrel-elektronicke-cigarety-koureni-zakaz-skodlivost-robert-hrdlicka.A190916_160422_domaci_tho

<https://video.aktualne.cz/dvtv/muzou-e-cigarety-zabijet-je-to-hysterie-v-usa-kourili-co-nem/r~6a398fc2d3eb11e9926e0cc47ab5f122/>

<https://plus.rozhlas.cz/lide-meli-prestat-kouřit-ne-hromadne-prechazet-na-e-cigarety-zada=-odpurce8048847-?fbclid=IwAR0VWrO0sGKSyHF1qqTf-GltN4lCmWmACjguzqIWL-yiKPTX-wASTpEVQjy6A>

Co říkají odborníci u nás:

Zabíjely ilegální směsi, nikoliv samotné e-cigarety a není to téma pro Česko, uvedla profesorka Králíková pro zdravotnický deník.

Ve Spojených Státech bylo hlášeno 800 případů poškození plic a potvrzeno 12 úmrtí, které spojovala anamnéza používání elektronických cigaret. Americké Centrum pro kontrolu a prevenci onemocnění (CDC) v této souvislosti vydalo varovné prohlášení. Skutečně je ovšem důvod k obavám a zvláště, když uvážíme, že elektronické cigarety jsou odbornou veřejností uznávány jako méně riziková varianta přísunu nikotinu do těla, než je kouření klasických cigaret? Ptali jsme se profesorky Evy Králíkové, předsedkyně Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku a vedoucí Centra pro závislé na tabáku III. interní kliniky 1. LF UK a VFN.

Kdysi jste prohlásila, že lidé kouří kvůli nikotinu, ale umírají na zplodiny z kouře. Platí tato teze i po úmrtích na e-cigarety ve Spojených Státech?

Ano. Nebyla to totiž „úmrtí na e-cigarety“. Ty jsou na trhu více než 12 let a nic podobného zatím není známo. Od letošního srpna byla v USA hlášena poškození plic většinou u mladých, jinak zdravých lidí, kteří měli společně jedno: vapovali a to v naprosté většině ilegálních olejů s výtažky marihuany, tedy nikoli standardní e-cigarety. THC je rozpustné právě v oleji, zatímco v klasických e-cigaretách žádné oleje nejsou.

Jak si vysvětlujete varování amerického centra pro kontrolu nemocí CDC před e-cigaretami?

Nepovažuji je za šťastné, protože nerozlišuje klasické e-cigarety, legálně prodávané a splňující určité standardy od vapoání ilegálních směsí, navíc nikoli na bázi alkoholu, ale olejů.

Samozřejmě je logické, že by nikdo neměl vdechovat neznámé látky či směsi s neznámým složením, na tom se shodneme. Jisté je ale třeba reagovat na náhlá plicní onemocnění i úmrtí. CDC vydala 26. 9. update: postižených je již přes 800 ve 46 státech USA + Virgin Islands a došlo mezi nimi k 12 úmrtím. Neměli bychom však zapomínat, že například během 44 dnů, kdy bylo hlášeno prvních 6 úmrtí, zemřelo v USA 57 000 lidí na následky kouření.

Lze říci, že klíčem k bezpečnému užívání e-cigaret je složení náplně? Je nějak regulováno?

Direktiva EU stanoví koncentraci nikotinu maximálně na 20 mg/ml a maximální objem náplně 10 ml. Tekutina by neměla obsahovat toxické látky. Kromě koncentrace ale záleží i na způsobu zahřátí a to nijak regulováno není, ani kvalita baterek.

Jak moc je v Česku bezpečné vapoání e-cigaret, které jsou zde na legálním trhu? V Lidových novinách jste použila příklad salmonely v kuřatech, lze ho chápat tak, že když nebudou e-cigarety kontaminovány například oleji THC, není jejich používání životu nebezpečné? Pokud je v Evropě THC zakázáno, lze vyloučit, že by se tu mohla zopakovat situace ze Spojených států (pokud budou lidé používat legální výrobky)?

Cokoli se může kontaminovat čímkoli, to nelze nikdy vyloučit. Mohu jen zopakovat, že nejlepší je dýchat čistý vzduch. E-cigarety nikdo nedoporučuje dětem nebo nekuřákům, ale pokud kuřák nedokázal přestat kouřit, jsou nepochybně méně rizikovou variantou, jak dostat nikotin. Méně rizikovou! Nikoli „zdravější“, nikoli neškodnou – ale riziko je

v porovnání s kouřením zcela minimální.

Jak hodnotíte stanovisko Ministerstva zdravotnictví k zmíněnému varování CDC? Odpovídá české realitě, je namístě?

Pokud vím, MZ vydalo ke dnešnímu dni jen překlad prohlášení CDC, žádné své stanovisko. Nemyslím, že by se toto téma mělo u nás řešit: jednalo se o kontaminaci ilegálních olejů s THC či ilegálních vapoacích směsí s nikotinem. Varování před inhalováním neznámých látek je však jistě na místě.

Konzultuje s Vámi Ministerstvo zdravotnictví svá stanoviska, do jaké míry jeho úředníky zajímají stanoviska odborníků na závislosti?

Ne, nejsem poradce ministerstva.

Varování CDC se týká e-cigaret, nikoliv výrobků na bázi zahřívání tabáku. Jsou tyto výrobky z hlediska kontaminace jinými látkami bezpečnější než e-cigarety?

Zahřívání, nahřívání či správně řečeno tlející tabák je skutečně výrobek na bázi tabáku, nikoli čistého nikotinu, jako je tomu v e-cigaretách. Proces, který tam probíhá, je tlení, jak jsem byla poučena odborníkem. Konzumenti tohoto tabáku tedy vdechují zcela jistě více toxických látek než ti, kdo užívají e-cigarety.

Zdroj: Zdravotnický deník 27.9.2019

Kupujte náplně u seriózních prodejců!

